

DE DOCUMENTAIRE DIE AMSTELVEEN VEROVERT HOOP IN DE HOEP

De best bezochte film ooit in Cinema Amstelveen is geen Hollywoodproductie vol internationale sterren. Het is Hoop in de Hoep, een rustgevende, verrassend intieme documentaire van filmmaker Pim Giel over de Ronde Hoep, het mysterieuze, groene hart onder de rook van Amsterdam waar bijna niemand mag komen. De film groeide uit van een eenmalige vertoning voor betrokkenen tot een landelijk fenomeen dat nu in 40 filmtheaters draait en inmiddels al bijna 5000 bezoekers trok in alleen al Amstelveen. En dat allemaal zonder noemenswaardig budget, zonder subsidie, maar met een grote dosis doorzettingsvermogen én liefde voor het gebied.

Filmmaker Pim Giel steekt meteen van wal: 'Pim is geboren en getogen in Rotterdam, dat je dat maar weet', lacht hij. 'Daar komt mijn motto vandaan: 'hek open en gaan'. Niet te veel lullen, gewoon doen.' Die Rotterdamse mentaliteit bleek precies wat nodig was voor een project dat uiteindelijk anderhalf jaar zou duren en hem ruim 150 draaidagen kostte. 'Dag en nacht gefilmd, om de dag. Je gaat erin, altijd blanco, want je weet nooit wat je gaat tegenkomen. En ik wist de weg ook niet; anderen moesten mij vertellen waar nesten zaten en waar ik precies moest zijn.'

Verborgен polder

De Ronde Hoep is geen doorsnee polder. Het gebied is een eeuwenoud veenweidelandschap dat in de Middeleeuwen is ontwaterd door een

wirwar aan slootjes die uitkomen in de Amstel en de Waver. Daardoor ontstond een fascinerend sterpatroon dat je vooral vanuit de lucht goed kunt zien. Wat ooit een dicht veenbos was, is nu een open, sappig weidegebied dat wemelt van de weidevogels: grutto's, kieviten, tureluurs, wulpen, scholeksters, veldleeuweriken, witte en gele kwikstaarten, goudplevieren en graspiepers. Er is één probleem: je mag er niet in. De Ronde Hoep is ontoegankelijk voor het publiek. Geen wandelpad, geen fietspad, niets. Het is een reservaat. Wie het gebied kent, kent het vooral van het populaire fietsrondje eromheen.

Voor Pim was dat juist de reden om de camera te pakken. 'Ik woon officieel in het bebouwde stukje van de Ronde Hoep, maar ik was verbaasd hoe weinig ik eigenlijk wist. Via de vogelwerkgroep,

waar ik lid van werd, leerde ik de boeren kennen. En ook hoe groot het verschil is tussen de publieke opinie over boeren en wat ze zelf te vertellen hebben.' Een cruciale tip veranderde alles: 'Een boer zei tegen me: maak niet een boer de hoofdpersoon, maar het gebied zelf. Dat was het begin.'

De Ronde Hoep als hoofdrolspeler

Hoop in de Hoep is geen traditionele natuurdocumentaire. De mens speelt een belangrijke rol. Of beter: de mens die verantwoordelijkheid draagt voor het gebied. De boer, de ecooloog, de natuurbeschermer, de veearts, de vogelaar, de jager, de bodemexpert en zelfs de uilenkastdokter: allemaal komen ze voorbij en laten ze zien hoe complex en fascinerend het beheer van dit kwetsbare landschap is. 'Toch blijft de Ronde Hoep zelf de hoofdrolspeler', legt

Pim uit. 'Alles wat je hoort en ziet, komt uit de Ronde Hoep. Ik kreeg als tip om nauwelijks muziek te gebruiken, omdat je dat in de natuur ook niet hebt. In de intro, de aftiteling en ergens in het midden zit muziek, gecomponeerd door mijn oudste zoon, maar verder hoor je alleen live geluiden. Dat is rustgevend en houdt kijkers veel meer betrokken.'

Vrijheid en familie

Dat de film anderhalf uur werd, kwam volgens Pim door pure vrijheid. 'Ik had geen fondsen, geen subsidienten, geen partijen die iets van me verlangden. Dus ik kon precies de film maken die ik wilde. De eerste montage was vier uur', lacht hij. 'Toen wist ik: dit project is uit de hand gelopen.'

Het werd bovendien een gezinsproject. 'Mijn zonen en vrouw filmen al jaren met mij mee. Mijn ene zoon staat altijd meteen klaar met de camera. Heel handig, want bij boeren gebeurt nooit iets opnieuw. De ander bereidt alles technisch tot in de puntjes voor. Mijn vrouw is vooral kritisch, en dat is óók nodig', grapt hij. 'Of ik daar naar luister? Meestal niet.'

Van eenmalige voorstelling naar landelijk succes

De eerste vertoning op 2 oktober in Cinema Amstelveen was bedoeld als een eenmalige avond voor mensen die

betrokken zijn bij het gebied. Filmprogrammeur Diny Bonestroo van Cinema Amstelveen zag echter meteen dat de documentaire meer potentie had. 'Pim kwam gezellig op de koffie', vertelt ze. 'Hij wilde één vertoning voor de boeren en vrijwilligers. Maar mijn onderbuikgevoel zei meteen: hier kan veel meer mee. Gerlach was ook lokaal en werd onverwacht een groot succes. Ik dacht: dit kan dat ook worden.'

Ze kreeg gelijk. Inmiddels zijn er talloze uitverkochte voorstellingen geweest. Op 5 november ontving de film zijn 3.172e bezoeker, genoeg om het oude bezoekersrecord van Gerlach te breken. 'De reacties zijn fantastisch', zegt Diny. 'Mensen zeggen dat het ze rust geeft. Het is een slow movie, en dat past bij deze tijd vol prikkels en gedoe.'

Ze vervolgt: 'Als je beseft dat Pim soms drie uur in een weiland zat voor één vogel... die rust zie je terug op het scherm. De droneshots zijn waanzinnig. Dáár zijn we voor op aarde.'

Pim vult aan: 'Mensen zeggen weleens: kun je niet een film maken zonder al dat gepraat? Maar ik werd constant geïntroduceerd bij nieuwe mensen. Ik moest hen een plekje geven. Soms zie je zelfs mijn handen in beeld omdat ik een boer even moest helpen. Een infuus vasthouden, een koe van een hek halen. En ondertussen filmen. Dat maakt dat mensen het gevoel hebben dat ze erbij zijn.'

Slow-tv

Ook buiten Amstelveen blijft de film niet onopgemerkt. Landelijke pers omschrijft de documentaire als 'slow-tv die aanzet tot contemplatie', een ode aan traagheid in een tijd van haast. De film volgt de vier seizoenen: van het grillige voorjaar met broedende vogels, tot de rijke zomerweides, de stille herfst en de winter waarin het gebied haast mystiek andoet.

Dat Hoop in de Hoep zo'n snaar raakt, heeft misschien ook te maken met de timing. Discussies over natuur en landbouw zijn actueler dan ooit. In de Ronde Hoep zie je die thema's terug in

de dagelijkse praktijk. 'Het is hun liefde en inzet die het landschap maken', zegt Pim. 'Ik wilde dat laten zien.'

Boomstam van 2250 jaar oud

Naast de film ontstond er nog iets bijzonders: een inzamelingsactie voor Landschap Noord-Holland. Tijdens de opnames werd een 2250 jaar oude boomstam gevonden. 'Die lag gewoon klaar om weggegooid te worden', vertelt Pim. 'We hebben er 1000 sleutelhangers van laten maken. Allemaal door lokale partijen die gratis meewerkten.' De opbrengst gaat naar inheemse aanplant langs kwetsbare oevers. 'Bijna alles is verkocht.'

De magie van eenvoud

Misschien is dat wel de kern van het succes van Hoop in de Hoep: het is een film die niet pretendeert groot te zijn, maar dat wel wordt. Een documentaire die rust en verstilling durft te laten zien, in plaats van spektakel. Een film die geen acteurs nodig heeft, omdat de echte hoofdrolspelers al duizenden jaren aanwezig zijn. En bovenal: een film die mensen verbindt met een gebied dat ze misschien kennen van naam, maar nooit echt hebben gezien.

Of de filmmaker al nieuwe plannen heeft? Pim lacht hard: 'Bezig met een nieuw project? Alsjeblieft niet. Even bijkomen van dit grote succes.'